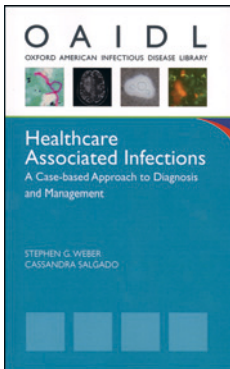

Sykehusinfeksjoner – sett fra et amerikansk ståsted

Stephen G. Weber, Cassandra Salgado, red.
Healthcare associated infections
 A case-based approach to diagnosis and management. 219 s, tab, ill, Oxford: Oxford University Press, 2013. Pris GBP 23
 ISBN 978-0-19-979638-0

Healthcare associated infections er en praksisorientert, tiltalende liten bok som får plass i en litt stor frakkelomme. Den kan derfor brukes av helsepersonell som til daglig arbeider med håndtering av nosokomiale infeksjoner. Permen og innbindingen er solid, nettopp slik man ville forvente av en bruksbok for frakkelommen.

I innholdsfortegnelsen får leseren en god oversikt over forskjellige typer sykehusinfeksjoner – fra vanlige infeksjoner (postoperative, CVK og UVI) til mer spesielle infeksjoner (intensivassosierte, transplantasjonsassosierte, pедиатriske og multiresistente) og mer sjeldne, men likevel relevante infeksjoner (skabb og «bedbugs»).

Basert på gode kasuistikker diskuterer forfatterne forskjellige infeksjoner. Dette er en form som, brukt riktig, er pedagogisk velegnet for å fremheve viktige poenger slik at vi husker dem. Tabeller, algoritmer og illustrasjoner understreker og generaliserer det som er vesentlig. Kort sagt, dette er en pedagogisk, vel tilrettelagt bruksbok.

Jeg skulle derfor ønske jeg kunne anbefale boken for norske kolleger. Imidlertid er den skrevet ut fra amerikanske forhold. Alle 46 bidragsyterne kommer fra amerikanske infeksjonsavdelinger, til og med fra infeksjonsavdelinger øst for Rocky Mountains, skjønt den mikrobiologiske epidemiologien skiller seg neppe fra California til New York. Forholdene i Norge skiller seg derimot mye fra forholdene ved store amerikanske universitetssykehus, både med hensyn til ressurser for rask og avansert teknologisk diagnostikk og ikke minst til retningslinjer for behandling.

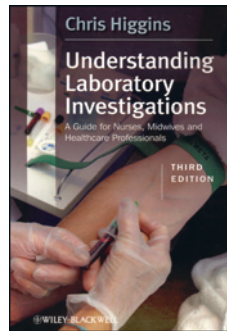
Når man i tillegg finner faglige feil, som at *Candida spp.* utgjør viktige årsaker til pneumoni (dette gjelder kun ved kronisk hepatosplenisk candidiasis etter nøyтроpeni), eller at *Legionellapneumoni* bør behandles med azitromycin (som har en halveringstid på 2–4 dager – det finnes makrolider med langt kortere halveringstid), øker skepsisen. Jeg tror likevel ikke det er mange direkte faglige feil i teksten. Men anbefalingen om å behandle i henhold til amerikanske retningslinjer gjør at kun kolleger med god innsikt i både norske og amerikanske retningslinjer vil ha adekvat utbytte av denne ellers tiltalende og pedagogisk gode læreboken i nosokomiale infeksjoner.

En tilsvarende norsk, akademisk basert håndbok ville vært et kjærkomment bidrag til norske faglige retningslinjer.

Dag Torfoss

Oslo universitetssykehus, Radiumhospitalet

Laboratoriemedisin for sykepleiere og annet helsepersonell

Chris Higgins
Understanding laboratory investigations
 A guide for nurses, midwives and healthcare professionals. 3. utg. 416 s, tab, ill. Chichester: Wiley-Blackwell, 2013. Pris GBP 30
 ISBN 978-0-470-65951-9

Dette er en lærebok i laboratoriemedisin beregnet på sykepleiere og annet hjelpepersonell.

Boken er inndelt i seks deler, der del 1 er en beskrivelse av ulike typer laboratoriemedisin og prinsipper for laborietester, med sentrale begreper som referanseområder, enheter og ulike prøvetakingsmetoder. Del 2 og 3 er viet klinisk kjemi, der sentrale analyser, som glukose, elektrolytter, syre-base, hjerte-, lever- og nyremarkører, hematologi og koagulasjonsanalyser, gjennomgås grundig. I denne delen presenteres også et fåtall farmakologiske analyser. Del 4 er viet transfusjonsmedisinske analyser, del 5 mikrobiologiske tester i urin og blod og del 6 screeninganalyser hos nyfødte og av cervixpatologi.

Hver del består av beskrivelse av de ulike analysene, inkludert fysiologi, prøvetakingsprosedyrer og tolkning av svar med referanseområder. Til slutt i hvert kapittel finner man en eller flere pasienthistorier med sentrale spørsmål til leseren.

Det engelske språket er godt og lettfattelig, og illustrasjonene er informative og fine.

Selv om de aller fleste emnene er korrekt fremstilt, er en del informasjon direkte feil. For noen emner er viktig informasjon utelatt, og vekten av ulike temaer er ikke alltid like adekvat med tanke på brukergruppen som boken er beregnet på. Kapillær prøvetaking er for eksempel svært mangelfullt og til dels feil beskrevet med fem linjer – beklagelig ettersom dette er viktig kunnskap for sykepleiere og annet helsepersonell som ofte har som oppgave å ta kapillære blodprøver av pasienter. Til sammenlikning er analysen av bilirubin viet sju sider, noe som må sies å være i overkant i en bok som dette.

Ettersom man allerede har en oppdatert lærebok i laboratoriemedisin på norsk, *Undersøkelser ved sykdom* av Oddvar Stokke og Tor-Arne Hagve, som er godt tilpasset ulike helsefaglige utdanninger, vil *Understanding laboratory investigations* etter min mening ikke fylle et behov i Norge.

Anne-Lise Bjørke Monsen

Laboratorium for klinisk biokjemi
 Haukeland universitetssykehus